

C

MENSUAL

D'INFORMACIÓ

REVISTA

CAMBRILS

MAIG 1998

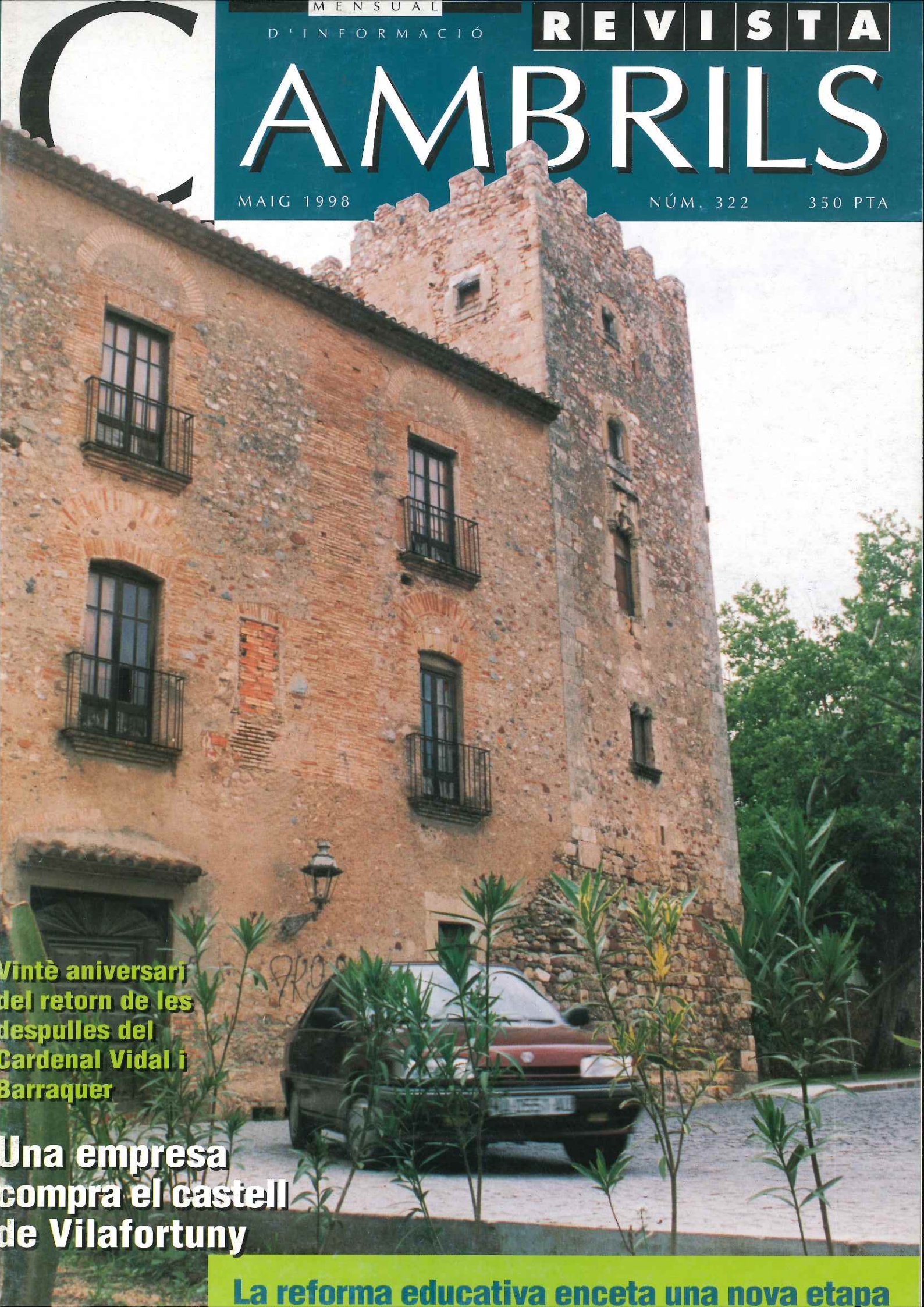
NÚM. 322

350 PTA

**Vintè aniversari
del retorn de les
despulles del
Cardenal Vidal i
Barraquer**

**Una empresa
compra el castell
de Vilafortuny**

La reforma educativa enceta una nova etapa

VINTÈ ANIVERSARI DEL RETORN DE LES DESPULLES MORTALS DEL CARDENAL VIDAL I BARRAQUER

Josep Salceda

El dia 15 d'aquest mes de maig s'ha acomplert el vintè aniversari del retorn a la seva terra de les despulles mortals del cardenal Vidal i Barraquer. Una diada històrica per a tota l'arxidiòcesi de Tarragona i també per a la vila de Cambrils i del qual se'n va fer ampli ressò la nostra Revista en el número del mes de juny.

Els esdeveniments polítics, un marcat ambient anticlerical, l'enyorament del règim monàrquic d'uns quants, el refús del sistema republicà de no pocs militars, les continuades reivindicacions socials del món laboral, la intransigència de la patronal, el descontentament general i no sé quantes coses més van provocar l'alçament militar del 18 de juliol del 1936 i en resposta la revolució proletària amb predomini de l'anarquisme de la FAI-CNT i dels comunistes més exaltats, que van prendre el carrer amb el més gran desordre.

A les zones en què la República va guanyar la partida als militars sublevats, entre elles Catalunya, l'anarquisme es féu amo del poder, anorreant pràcticament l'autoritat constituïda i començant una veritable disbauxa persecutòria dels elements que ells consideraven contraris a les seves idees. La crema d'esglésies i convents, o almenys tot el que contenien, que va comportar una pèrdua de tresors culturals i artístics d'un valor incalculable i l'encara més deplorable persecució i mort de milers de capellans i religiosos, va obligar que molts d'aquests haguessin d'amagar-se o, si podien, exiliar-se, solució que en el possible va afavorir la Generalitat de Catalunya. El mateix succeïa a l'altra part d'Espanya amb elements considerats enemics de la sublevació.

En aquestes condicions, l'arquebisbe de Tarragona i el seu bisbe auxiliar van ser pregats de deixar el palau episcopal i

degudament acompanyats van ser conduïts a Poblet, lloc triat pels propis eclesiàstics perquè els semblava més segur. Era la nit del 21 al 22 de juliol.

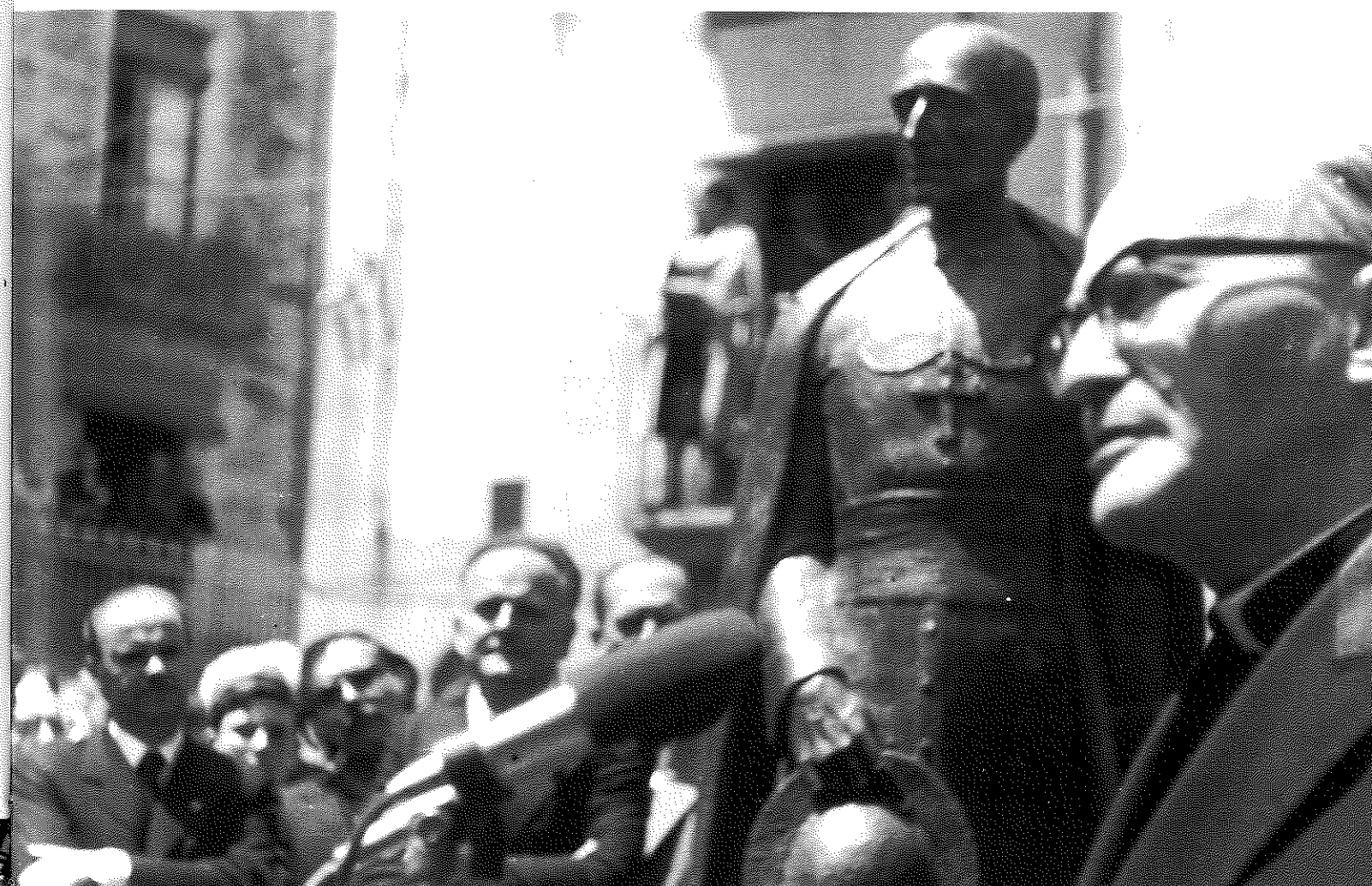
A Poblet no hi van trobar la tranquil·litat desitjada. Empresonat a Montblanc i rescatat per ordre de la Generalitat, es va contactar amb el Consolat General d'Itàlia a Barcelona i, acordat el seu trasllat, va ser acompanyat personalment pel conseller Ventura Gassol al vaixell de guerra italià que el va conduir a aquell país, des del qual mai no va deixar de preocupar-se pels clergues que aquí havien restat sobrevivents de la persecució i per l'estat general de l'arxidiòcesi, governada, no sense dificultats, pel vicari general, Dr. Salvador Rial. Mentrestant la guerra continuava a la nostra terra.

El 15 de gener del 1939 entraven a Tarragona, Reus i també a Cambrils les forces del general Franco i en començar l'abril s'acabava la guerra civil. Mentre, el cardenal romania a la cartoixa de Lucca, a Itàlia, però al setembre, en iniciar-se la guerra europea, que després s'esdevindria mundial, el Dr. Vidal i Barraquer es va traslladar a Suïssa, on li era permesa una ma-

jor mobilitat i evitava els perills que tota guerra comporta.

Hom es preguntarà per què el cardenal no retornava a Tarragona. Era evident i ell mateix havia expressat en múltiples ocasions que aquest era el seu desig. Però aquest anhel va ser vetat pel govern de Franco que, a través de l'ambaixador del govern de Salamanca al Vaticà, José Yanguas Messía, va fer-li saber: «El Gobierno no permite la entrada del cardenal en España, atendiendo su actuación y en vistas al pasado, al presente y al porvenir. Su actuación es considerada contraria a la unidad nacional». Franco es va mostrar del tot intransigent. Ni el mateix Pius XII, amb les diverses gestions personals, no se'n va sortir.

A l'exili, a més de seguir, encara que de lluny, la vida del seu arquebisbat, va realitzar una important tasca humanitària preocupant-se per les persones empresonades o perseguides i demanant ajuda per les necessitats de la Tarragona de la postguerra i les que ocasionaven els estralls de la guerra mundial, que no va veure acabada perquè va morir d'imprevist, el 13 de setembre del 1943, a la residèn-

cia del Foyer Ste. Elizabeth, de Friburg, a la pròpia Suïssa. El taüt amb el cos embalsamat del cardenal va ser dipositat en lloc adient al presbiteri de la cartoixa de La Valsainte.

Com que el refús de Franco al retorn de les despulles del prelat conti-

A l'esquerra imatge de les despulles fent-se camí entre la gernació que el va rebre a Cambrils. A dalt l'arquebisbe Pont i Gol parla en la inauguració del monument al cardenal.

nuava —només s'hauria permès un retorn i un enterrament privats, condició que ni la família ni els estaments eclesiàstics de l'arquebisbat acceptaven— es van haver d'esperar 25 anys fins que, amb l'arribada de la democràcia al país, el trasllat va ser possible. A l'arquebisbe Dr. Josep Pont i Gol es degueren les gestions pertinents i les despulles del cardenal van retornar al país, ara fa vint anys.

El patiment del prelat cambrilenc forçat a l'exili, primer, i proscrit i vexat, des-

prés, va ser compensat d'alguna manera, podríem dir, en la diada gloriosa i exultant per multitudinària i sentida d'aquell 15 de maig del 1978, amb milers de persones a Cambrils i a Tarragona, on va ser aclamat i on es van enaltir la seva figura i la seva memòria.

Revista Cambrils ha volgut evocar aquesta memorable efemèride amb un reportatge gràfic força interessant i amb fotos inèdites que recorden aquelles dades històriques.

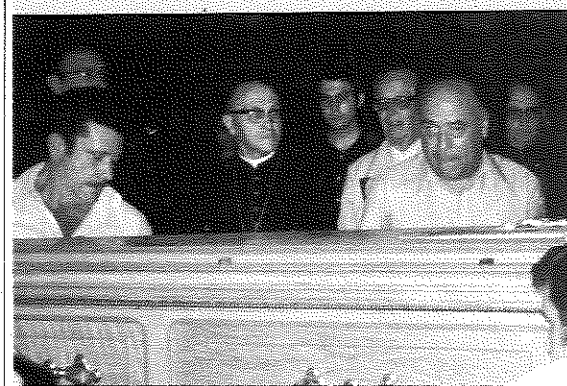
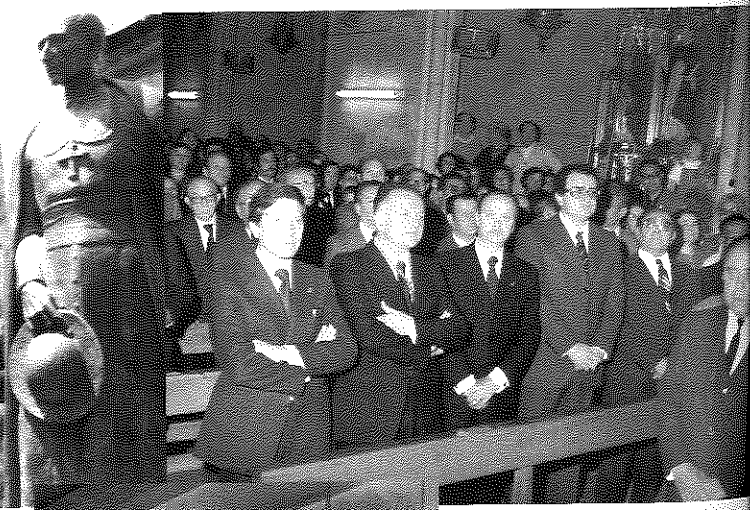

L'episodi de l'emotiu viatge per traslladar les despulles va començar el dia 13 de maig de 1978 a la cartoixa de la Valsainte, a Suïssa, amb la presència de representants de la família, acompanyants, catalans residents a Suïssa i l'arquebisbe Josep Pont i Gol.

A les vuit de la tarda del diumenge 14 de maig de 1978 les restes del cardenal creuaven la frontera amb França. Una hora després el monestir de Santa Maria de Solius, a Girona, acollia la comitiva que acompanyava el fèretre.

El dilluns 15 de maig de 1978 les restes del cardenal van arribar a Cambrils, on una gernació va ovacionar les despulles en el seu pas cap a la casa pairal dels Vidal i Barraquer, i posteriorment cap a la parròquia de Santa Maria.

A l'interior de la Catedral de Tarragona és on resten les despulles del Cardenal. La imatge correspon al moment que, mesos després de l'arribada a Tarragona, les despulles van ser dipositades a la cripta de Sant Fructuós.

Cambrils va encarregar una escultura en bronze de la figura del Cardenal Vidal i Barraquer a l'escultor Ramon Ferran amb la finalitat de perpetuar la persona del cardenal de la pau.